

Ghid de Monografie rurala

1. Denumirea localitatii. Scurt istoric

Comuna Sofronea este o comuna suburbana a municipiului Arad. Apare in documente ca localitate existenta din anul 1437.

La Sofronea, in apropierea garii, la 2 km de departare de sat, se afla un castel construit in 1889 in stil secession si restaurat in 1968-1969. Castelul se compune dintr-un corp de cladire in partea centrala etajata, langa care se inalta un donjon de factura medievala imitand renumitul castel de la Hunedoara. In exterior, mai ales la fatada, castelul este bogat dantelat si prevazut cu o serie de iesinduri si turnulete, ca in arhitectura feudala. In interior castelul si-a mentinut forma initiala. Prin intrarea principala din corpul central se ajunge in sala de receptie, unde se remarca tavanul lucrat artistic, prevazut cu casete de lemn. La parter sufrageria, salonul si sala mare (10 x 7 m) sunt foarte spatuoase si cu ornamentatie specifica. Merita atentie si scara care duce la etaj, ca si alte lucrari in lemn executate artistic.

In localitate, se gaseste monumentul eroilor ridicat in amintirea evenimentelor din august si septembrie 1944, evoca eroismul armatei romane si al locuitorilor comunei care s-au alaturat cu entuziasmul armatei. Imediat dupa 23 august 1944, aici a fost capturat un trent-atelier hitlerist, iar in 13 septembrie 1944, o subunitate a Diviziei I cavalerie a luptat cu barbatie impotriva trupelor hitleriste si a celor hortyste. In randul eroilor care au luptat aici, a fost si tanarul voluntar in varsta de 15 ani, Virgil Iovanas, elev al Liceului industrial din Arad, care a platit cu viata fapta sa de vitejie. El este inmormantat in cimitirul din Curtici de unde era originar.

2. Prezentarea fizico-geografica a localitatii

Pozitia geografica

Șofronea este o comună din județul Arad, Crișana, România. Comuna Șofronea este situată în Câmpia Aradului, se întinde pe o suprafață de 3490 ha și are în componență două sate:

Șofronea - sat reședință de comună situat la o distanță de 15 km față de municipiul Arad și satul Sânpaul.

Vecinătăți:

- la nord orașul Curtici;
- la sud mun. Arad;
- la est comuna Zimandu.Nou-(colonia Utviniș);
- la vest localitatea Iratoșul.

Solurile

- cernoziomurile - ocupă suprafețe întinse în câmpia Aradului și oferă condiții excelente pentru culturile agricole, orizontul A bogat în humus având o grosime de 40-50 cm. Ca varietăți întâlnim cernoziomuri freatic-umede și cernoziomuri levigate.

Clima – temperaturii, precipitații, vanturi, particularități locale

Clima este continental-moderată, cu slabe influențe mediteraneene, vara înregistrându-se o temperatură medie de 21° C și iarna o temperatură medie de -1° C.

Factorii genetici ai climei (variația solară, bilanțul radiativ, poziția geografică, altitudinea, circulația maselor de aer, caracterul suprafeței active) determină existența pe teritoriul localității Arad, județului Arad a unui climat temperat-continental moderat cu influențe oceanice.

Regimul temperaturii aerului înregistrează valori medii anuale în jurul a 10,8 grade C, cu abateri maxime de 2 grade C în plus sau în minus de la un an la altul. Temperatura medie a lunii celei mai reci – ianuarie- sunt de 1,1 grade C la Arad, iar temperatura medie a lunii celei mai calde –iulie- ating 21,4 grade C.

Din punct de vedere a precipitațiilor, indicele valorii medii anuale oscilează în jurul valorii a 577 mm la Arad. Efectele fenomenului de sera, prezenta în alte zone ale țării prin

furtuni, cu vânt până la valori de 100 km/oră și peste, căderi de grindină, ploaie deosebit de abundente (peste 45 l/mp), sunt sporadice și la intervale mari, neexistând o statistică în acest sens.

Regimul eolian : indică o frecvență mai mare a vânturilor din sector sud-est (13,7%) și sud (13%), urmate de cele din nord (12,4 %) , nord-vest (10,7 %) și sud-vest (10%). Vitezele medii anuale, variază între 2,6 și 4,3 m/s.

Topoclimatul regiunii de câmpie se caracterizează prin cea mai lungă durată de strălucire a soarelui : 2100 ore/an, din care 1500 ore se realizează în semestrul cald; cea mai mare cantitate de radiație globală 115 kcal/cm² din care 100 kcal/cm² numai în semestrul cald al anului. Umezeala aerului este în ianuarie de 88% iar în iulie mai mică de 64%. Primul îngheț se produce la finele lunii octombrie. Intervalul zilelor fără îngheț însumează 180 zile.

3. Morfostructura localității

Suprafata: 3490 ha

Intravilan: 255 ha

Extravilan: 3235 ha

Forma comunei este naturala, organizata, adunata si ordonata. Strazile sunt legate paralel, formand in mare masura forma dreptunghiulara, a comunei. Comuna este formata din drumul judetean 709B, si o serie de strazii pe partea stanga, cum vi dinspre Arad. Structura strazilor este in felul urmator: casa, trotuar asfaltat, sant, spatiu verde, cativa pomi, drum neasfaltat, spatiu verde, sant, trotuar asfaltat, casa. Fiecare casa este construita pe parcela ei, fara sa fie lagate cladirile intre ele.

4. Infrastructura

Singura strada asfaltata este cea principala, celelalte sunt neasfaltate, dar unele sunt acoperite cu pietris. Pe partea dreapta, a comunei, se afla calea ferata, si cateva gospodarii saracacioase.

In localitatea Sânpaul (comuna Șofronea) s-a finalizat de curând obiectivul de investiții alimentare cu apă. Este vorba despre 4,6 km rețea distribuție Sânpaul și 2,9 km aducțiune Șofronea-Sânpaul.

Prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței cu sprijinul Consiliului Județean Arad, in comuna Sofronea, sume importante de bani au fost îndreptate spre un sector prioritar și anume canalizarea menjară.

Pe str. 6 Vanatori exista retea publica de apa potabila din care sunt alimentati consumatorii casnici de apa potabila din zona. Aceasta conducta isi continua traseul pana in com. Sofronea unde asigura alimentarea cu apa potabila a locuintelor si a micilor unitati productive si de comert din comuna.

Retele de stingerea incendiului nu exista in zona.

La fel ca in alte localitati, si in Sofronea exista un serviciu de salubritate, ceea ce inseamna ca o masina vine dupa gunoi

o data pe saptamana, pentru a se pastra curatenia.

Facilitatii : apă curentă, gaz, cablu TV, telefonie, internet, apă termală, acces drum județean, gara CFR, teren intravilan.

Drumul de interes local Curtici-Arad asigura legatura comunei cu resedinta judetului, iar pe calea ferata, la o distanta de 0,4 km, se afla statia Sofronea.

In cadrul comunei exista o statie de autobus, transportul cu mijloace autoasigurand legatura cu municipiul Arad.

Electrificare

Sucursala Banat urmareste realizarea unor programe de reabilitare, modernizare si dezvoltare a instalatiilor electrice in scopul cresterii eficientei economice si a calitatii serviciilor oferite clientilor, in conformitate cu strategia de dezvoltare a retelelor electrice a companiei Electrica. Printre cele mai importante lucrari de modernizare vizate se afla si linii noi de 110 KV la Sofronea.

Sa realizat si iluminatul public.

Telecomunicatii

Telecomunicațiile reprezintă un domeniu care a înregistrat progrese remarcabile în ultima perioadă. Accesibilitatea acestor mijloace de comunicare modernă diferă însă foarte mult de la o regiune la alta, sau de la oraș la sat.

În momentul de față cel mai răspândit sistem de telecomunicații este telefonie pe cablu. Baza de dotare și numărul de abonați al acestui sistem este prezentată mai jos conținând datele furnizate de Direcția de Telecomunicații a județului Arad (decembrie 2004)

• Unitatea teritorial administrativă	Sofronea
• Centrală telefonică (linii automată)	1 / 510
• Nr. populație	2608
• Nr. Abonați Total	493
Fizici	471
• Lungimea de cabluri telefonice (km)	16,059

Mijloace de comunicație

-Șofronea - drum rutier pe DJ 709 B și calea ferată Arad-Curtici-Viena-Paris

-Șînpaul - drum comunal 108

ASISTENȚA SANITARĂ

Categorii	Nr. tel/ fax	Personal medical		Capacități		
		Medici	Asistenți	Nr. paturi	Ambulante	Specialiști
Cabinete medicale individuale	416178	2	2	3	-	-

ASISTENȚĂ SANITAR - VETERINARĂ

Unități de asistență sanitar-veterinară(și laboratoare)	Personal		Nr. telefon & fax
	Medici	Asistenți	
Dispensar sanitar veterinar	1	1	-

Fundația „Alexandru“ a cumpărat o casă, cu un teren aferent de metri pătrați, în localitatea Șofronea. „Alexandru”, care va găzdui persoanele handicap neuromotor sever pentru perioade de câte trei săptămâni. Casa a extinsă și adaptată nevoilor speciale ale acestora, pentru o mai bună funcționalitate și accesibilitate. Bani necesari dotării cu utilități a Casei „Alexandru” au fost asigurați de

1.440
Casa
cu
fost

Autoritatea Națională pentru Persoanele Handicap (ANPH). Deocamdată, Casa „Alexandru” este amenajată doar în interior, dar, în curând, atât curtea cât și grădina se vor transforma în locuri de odihnă pentru persoanele cu handicap. O parte a curții va fi acoperită cu pavele, iar pe restul se va planta gazon. Pentru a se facilita deplasarea cărucioarelor prin curte, vor fi amenajate și alei.

cu

5. Habitatul

Comuna este compusa din locuinte taranesti, nu foarte vechi, dar inzestrate cu cele necesare vietii de la tara. O gospodarie taraneasca este compusa din: casa propriu-zis, bucatarie de vara separate, ocol pentru pasari, grajd pentru cai si vite, cotet pentru porci, gradina, folosita pentru cultivarea legumelor in functie de nevoile familiei, si curte.

Dar cum generatia tanara a primit pamant in comuna, s-au construit case noi. Specific cladirilor noi, acestea sunt ,majoritatea, cu mansarda, iar spatial ramas liber nu se mai foloseste decat pentru spatiu verde. Unele mai au si terasa.

6. Populația

Populația comunei număra la ultimul recensământ 2566 locuitori.

Structura populației pe categorii de vârstă (%)

- 0-14 ani 15,39 %
- 15-59 ani 62,63 %
- Peste 60 ani 21,98 %

Structura etnică (%) :

- Români :63,99 %
- Germani :0,47 %
- Maghiari :35,07 %
- Ucrainieni: 0,58 %

Economia comunei cunoaște în prezent o dinamică puternică, cu creșteri importante semnalate în toate sectoarele de activitate. Comerțul și industria ușoară dețin ponderi importante în spectrul economic al comunei.

Populația comunei fie se deplasează în municipiul Arad, la locurile de muncă la care sunt angajați, fie se ocupă cu agricultura, sau creșterea animalelor.

Un exemplu îl reprezintă Maria Fofin, care are oi și face brânza.

Maria Fofin se ocupă cu creșterea animalelor încă de la vârsta de 16 ani. Tot atunci a învățat să meargă singură cu oile și vacile la păscut, să strecoare laptele, iar mai apoi să-l transforme în brânză. Crește 500 de animale

Femeia crește împreună cu familia ei un număr de 500 de animale, oi, vaci, porci, cai și găini. Pe toate le-a adăpostit în gospodăria ei din Șofronea, județul Arad. „Cred că cea mai grea meserie e cea de cioban și o spun cu mâna pe inimă. Nimeni nu își poate închipui cât de greu e să valorific producția animalelor. Laptele trece printr-o sută de mâini până să ajungă la client. Mă refer la munca pe care o depunem noi, ciobanii. La fel și cu brânza. Până să iasă o telemea după care să-ți lingi degetele, noi avem de lucru și o lună de zile”, a spus Maria Fofin.

Cu toate că a ajuns la o vârstă la care oboseala îi intră în oase, Maria spune că nu are de gând să renunțe la meseria ei. Mai mult, ea se ambiționează să lucreze pentru cele trei fete ale ei, care în prezent urmează câte-o facultate. „Nu ne ajung banii, de aceea trebuie să trag, să îmi țin fetele în facultate. Prefer să nu dorm nopți la rând numai ca să știu că am ce să pun pe masă copiilor”, a mărturisit arădeanca.

Brânza de Șofronea o va vinde în Cehia

Maria vine cu brânza, laptele și ouăle la fiecare târg care se organizează în Arad.

Miercuri, femeia va pleca la un târg organizat în Cehia. Tot atunci, speră ea să facă și mai mulți bani. „Investim destul de mult în animale. Fânul pe care animalele îl mănâncă, apa, curățenia în grajduri, toate costă bani. Iar etapele pe care trebuie să le străbatem până când scoatem telemeaua, cașul sau brânza presupun și ele o anumită cheltuială”, a punctat Maria Fofin.

Femeia a mai povestit că în toată această afacere a avut și de pierdut. „Acum două săptămâni de zile, mi-am trimis câteva oi la păscut, cu un cioban. La sfârșitul zilei am aflat că un grup de hoți mi-a furat 70 de oi. Abia am mai recuperat 20 din ele. Toată această pagubă nu o mai recuperez niciodată”, a adăugat arădeanca.

Ea mai lucrează pământul, se mai ocupă și cu agricultura. Producția de cereale și grâu o vinde pe la țară, dar și în piețele din oraș. În funcție de producție și de sezon, sunt perioade în care se câștigă destul de bine.

7. Economia localității

În această localitate a funcționat și o importantă secție a întreprinderii de industrializarea carniilor din Arad.

Principalele destinații turistice

Strandurile termale:

- perimetrul localităților Șofronea

Ștrandurile cu apă geotermală de la Dorobanți, Curtici, Șofronea, Macea.

Aflat la doar 7 km de Arad, strandul de la Șofronea este preferat de cetățeni pentru calitățile terapeutice pe care o are apa termală și a zonei de agrement.

Sute de arădeni, dar și turiști din afara județului Arad, vin zilnic, la strandul de la Șofronea, unde își petrec timpul liber împreună cu familia și prietenii.

Apa termală este extrasă de la 903 metri adâncime și are calități terapeutice pentru reumatismul degenerativ și articular, depresii și astm bronșic.

În localitate, monumentul eroilor ridicat în amintirea evenimentelor din august și septembrie 1944, evocă eroismul armatei romane și al locuitorilor comunei care s-au

alaturat cu entuziasmul armatei. Imediat după 23 august 1944, aici a fost capturat un trent-atelier hitlerist, iar în 13 septembrie 1944, o subunitate a Diviziei I cavalerie a luptat cu barbatie împotriva trupelor hitleriste și a celor hortyste. În rândul eroilor care au luptat aici, a fost și tânărul voluntar în vârstă de 15 ani, Virgil Iovanas, elev al Liceului industrial din Arad, care a plătit cu viața fapta sa de vitejie.

În anul 1973 în parcul din fața Scolii Generale Sofronea, din inițiativa organizației municipale Arad, a pionierilor, care au adunat fonduri banesti cu această destinație, a fost ridicat monumental elevul Virgil Iovanas 1928-1944. Bustul din bronz a fost conceput și modelat de sculptorul aradean Mihai Pacurar. Pe partea din dreapta se afla inscripția: "Ridicată de municipalitate, cu contribuția pionierilor din județul Arad și a elevilor Liceului de Arte Plastice". După 1990 școala a primit numele "Virgil Iovanas".

El este înmormântat în cimitirul din Curtici de unde era originar.

La ieșirea din comună, la numărul 88, întâlnim hanul "Ciarda" care datează din sec. XVIII. Până în 1856 aici a funcționat o stație de poștalion.

Castelul Purgly

La Sofronea, în apropierea gării, la 2 km de departare de sat, se afla un castel construit în 1889 în stil secesion și restaurat în 1968-1969.

Reședința Baronului Purgly de Șofronea

Într-o frumoasă duminică din iulie 1901 clopotele bisericii reformate din Arad anunțau celebrarea căsătoriei fiicei mai mici a baronului Janos Purgly de Șofronea cu tânărul ofițer Horthy Mikloș. În fața bisericii mulțime de invitați din lumea bună a orașului, veniți cu calești împodobite de sărbătoare: baroni, grofi, oameni politici, mari proprietari, ziariști, toți cei doritori să participe la un eveniment monden de excepție. Mireasa era foarte bine cunoscută în zonă, numeroși curtezani sperând la mâna frumoasei domnișoare, care pe deasupra provenea și dintr-o bogată familie nobiliară, proprietară a moșiei și castelului de la Șofronea, localitate aflată la doar șapte kilometri de Arad. Chipeșul ofițer Horthy, era un nume puțin cunoscut la acea vreme, dar avea să devină celebru, intrând în istorie sub numele de amiralul fără flotă. El s-a remarcat ca ofițer de marină fiind, pe rând, căpitan de navă de

Admiral Nicholas Horthy, the man who tried to steer Hungary safely between the combating forces of pan-Slavism and pan-Germanism.

război și apoi comandant al flotei austro-ungare din Adriatică, în timpul primului război mondial. La sfârșitul războiului a trebuit să predea flota în mâinile aliaților, dar cariera lui abia atunci avea să înceapă, fiind cel care preia în 1920 conducerea Ungariei în calitate de regent, până în 1944, când este arestat, refugiindu-se după eliberare în Portugalia, unde își și află sfârșitul.

Originea domeniului

Ianoș Purgly, tatăl miresei era relativ nou venit în societatea avută a comitatului Arad, el cumpărând, la sfârșitul secolului al XIX-lea, un domeniu de 460 hectare teren (922 iugăre cadastrale), pe care îl cultivă cu viță de vie, cereale, plante tehnice, iar pentru a avea mână de lucru a adus 42 de familii de slovaci din Nădlac, cărora le-a dăruit locuri de casă pentru a-i fixa pe noua locație. Baronul se dovedește un bun gospodar, ocupându-se în mod nemijlocit de proprietate, făcând din ea o fermă model, statut care se va menține și după unirea cu România, până la reforma agrară din 1945. Prosperitatea de care se bucură îi permite să facă investiții și în reședința-castel, pe care o ridică la un nivel de frumusețe și eleganță invidiat de către ceilalți mari nobili din zonă.

În vizită la castel

Pentru a ne împărtăși din ceea ce s-a creat cu atâta investiție financiară și artistică ne-am deplasat și noi acolo unde oaspeți de seamă de odinioară petreceau zile și nopți încântătoare, ascultând muzică rafinată, petrecând în baluri somptuoase și pentru a afla din surse sigure informații despre istoria castelului și a familiei Purgly. Mai ales că drumul este ușor de parcurs, în ultimii ani autoritățile locale asfaltându-l până la intrarea în somptuoasa reședință a fostului domeniu nobiliar.

„Castelul Purgly a fost construit în două etape, primele clădiri au fost ridicate până în 1850, iar apoi, în 1889 a fost finalizată a doua etapă, castelul căpătând forma actuală. Castelul, anexele și parcul ocupă o suprafață de aproximativ 5 hectare. Corpul central este construit în stil eclectic, inspirat după castelul Huniazilor, din Hunedoara. Planul cuprinde multe decroșuri, fațadele sunt bogat ornamentate, iar în interior, tavanul sălii de recepție este sculptat cu lemn de teck, la fel de artistic lucrate sunt și cele două scări interioare care duc la etaj, iar vitraliile din

holul principal întregesc aerul de eleganță” – ne-a făcut pe scurt descrierea elegantului edificiu de la Șofronea, domnul Daniel Negrea, actualul proprietar prin concesiune.

„Castelul a fost dotat la începuturile sale și cu un bazin cu apă, de 10 mii de litri, a existat și o capelă în apropiere, iar parcul înconjurător era bine întreținut, copaci de soi, flori exotice, alei bine întreținute întregau, ca să spun așa, inventarul de frumusețe al locului. Sigur, atunci când am venit eu aici totul era în paragină, pentru că după instalarea regimului comunist castelul a devenit reședința unui IAS, iar din 1968 a CAP-ului local, ai cărui angajați se mutau dintr-o încăpere în alta pe măsură ce se degradau. Așa că am fost nevoit să pornesc ample lucrări de refacere pentru a-l aduce în starea actuală, de funcționalitate ca centru internațional de conferințe”, completează, la zi, informațiile domnul Negrea. Tot domnia sa ne-a condus și prin parcul înconjurător, prezentându-ne arborii seculari, bazinele de apă termală, mormântul baronei Margit, locul șarpelui, locul câinelui...

„Primul lucru pe care l-am făcut când am luat castelul în proprietate a fost să găsim mormântul baronei Margit, să-i protejăm osemintele și să pun la vedere pietrele funerare, făcând din locul acela unul de reculegere. Parcul l-am curățat, am plantat noi arbori și mai ales am forat până la peste 900 metri adâncime, aducând la suprafață, în două bazine, apa termală care astăzi stă la îndemâna turiștilor pentru diverse afecțiuni. Anual am în jur de 70 mii de vizitatori, care se bucură și de liniștea oferită de natura înconjurătoare”, mai aflăm despre lucrările făcute în ultimii ani, care au pus și mai mult în valoare castelul, un obiectiv turistic de mare valoare.

Tragedia familiei Purgly

Să ne întoarcem, însă, la familia Purgly, căreia îi datorăm castelul actual, trecut în rândul monumentelor istorice și arhitecturale ale României.

Urmașul lui Ianoș Purgly și moștenitorul principal al averii a fost Laszlo Purgly, care s-a căsătorit cu Margit, o tânără bogată din zona Căpâlnașului, căsătorie care s-a sfârșit tragic prin sinuciderea baronei, în ziua de 4 septembrie, a anului 1922. Aceasta nu a mai putut suporta infidelitățile soțului, punându-și astfel capăt zilelor.

Locul șarpelui

În apropierea imediată a mormintului baronei se afla un hatis, crescut salbatic, care face discordanță cu aspectul curat al locului. Este unul din locurile protejate pentru semnificația lor. Este locul șarpelui. Se spune că fiecare casă are șarpele ei. Aici trăiește unul care, în fiecare vară urca

pe piatra de mormint. Le atrag mereu atentia vizitatorilor sa nu deranjeze locul. Se pare ca sarpele face parte dintr-o familie care s-a aflat tot timpul langa mormint. Mai sunt si alti serpi care ies noaptea prin iarba din curte, unii au cazut si-n bazinul cu apa termala, insa serpii de casa nu sunt periculosi.

Locul ciinelui

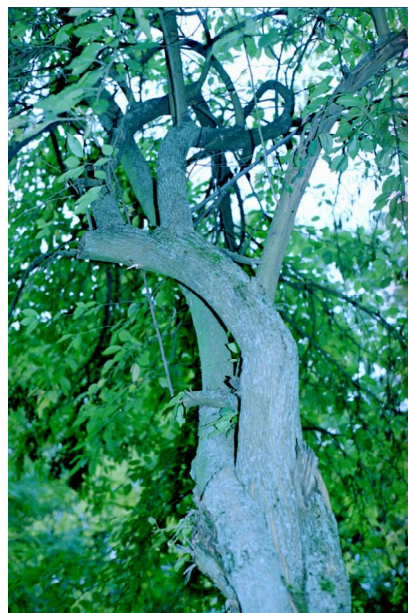
Tot in apropierea mormintului se afla singura movila de pamint din zona. Este mormintul ciinelui. "Aici a fost ingropat ciinele baroanei, un dog german care a murit inaintea ei. A dorit sa fie aproape si l-a ingropat in apropierea locului unde stia ca se va odihni si ea. In jur era o alee strajuita de brazii unde obisnuia sa calareasca in fiecare dimineata. Am intilnit o batrina, ce era copil pe atunci, ce-mi spunea ca Margit era foarte frumoasa si avea un par lung, care cadea pina sub

saua calului. Aleea a diparut, brazii fiind taiati intre timp de cei care au gestionat locul dupa expropriere", povesteste noul proprietar al locului.

Copacii siamezi

Parcul in care este asazat mormintul este amplasat la citeva zeci de metri in spatele castelului. El a fost curatat si pus la dispozitia vizitatorilor. Una dintre cidateniile aflate aici se gaseste tot in apropierea mormintului. Doi arbori de specii diferite sunt incolaciti alaturi, crescind astfel in timp. "Cind am curatat locul, le-am atras atentia celor care munceau sa nu-i taie din greseala. Este miraculos cum doi copacii din alte familii se sustin unul pe altul, in timp ce oamenii nu se suporta, de multe ori nici chiar fratii", cugeta Daniel Negrea.

Dupa moartea soției, baronul s-a căsătorit cu sora acesteia, supraviețuindu-i și ei, prinzând și primii ani ai comunismului, văzând astfel ruina și dispariția proprietății, prin confiscarea ei de către noul regim. A fost arestat și internat o perioadă la Târgu Jiu, apoi a fost închis în pivnița casei unde se afla sediul parohiei bisericii luterane din Arad, cunoscută sub numele de „Biserica Roșie”, datorită culorii cărămizii și care a fost ridicată cu ajutorul familiei Purgly! Biserica Rosie

Ea a fost construita între 15 martie 1905 și 16 septembrie 1906. Lucrarile au fost conduse de Josif Frick, după planurile arhitectului aradean Ludovick Szantai. Construcția sa a fost determinată la acea vreme de creșterea numărului de enoriași. Dintre elementele arhitecturale se remarcă un portal bogat decorat în maniera catedralelor medievale, turnul ascuțit, înalt de 30 de metri și altarul în stil neo-gotic. Clopotul, în greutate de 480 de kilograme, a fost turnat în atelierele lui Fridrich Honig din Arad. Vitraliile au fost realizate de pictorul Jozsef Palka din Budapesta, iar orga cu două registre manuale a fost construită la firma "Wegestein und Sohne" din Timișoara. Clădirea a mai fost supusă unor renovări în 1956 și în 1994.

Aici trece în eternitate, murind prin inaniție, baronul care a deținut cândva o fermă agricolă model, care a folosit cele mai moderne tehnologii ale vremii, a cultivat cereale din cele mai bune semințe și a crescut animale din rase de mare productivitate. Cetățenii din Șofronea care l-au apreciat foarte mult, pe care și el i-a ajutat, au încercat să-i aducă pachete cu mâncare la locul detenției, dar au fost împiedicați de autorități să-și împlinească datoria creștinească față de binefăcătorul lor. A fost înmormântat alături de cea de-a doua soție în cimitirul Eternitatea a orașului Arad.

Castelul CAP

"Pe măsura ce o camera se degrada, funcționarii CAP-ului treceau în altă, până când clădirea a ajuns într-o avansată stare de degradare" povestește Daniel Negrea - președintele Fundației Humanitas Gura Popii România.

Din 1951, castelul a devenit sediul unui CAP, fiind ales probabil pentru cele 30 de încăperi pe care le avea. Interesant este faptul că vajnicii truditores în slujba socialismului n-au găsit de cuviință să schimbe macar o țiglă din acoperișul clădirii. Pe măsura ce se degrada o încăpere, tovarășii funcționari treceau în altă pentru că erau destule, până clădirea a ajuns într-o avansată stare de degradare. "În cei șase ani, am igienizat locul, construind două bazine cu apă termală. Satenii respectă proprietatea și nu trec de gardul de sîrmă pentru că

pot intra prin fata, iar vizitatorii pastreaza curatenia si regulile locului. Intr-o zi, dupa 500 de vizitatori, am adunat atitea hirtii cit sa tin intr-o mina. In incinta strandului trebuie sa pastreze linistea si nu au voie sa intre cu casetofoane sau aparate de radio. Am reusit sa renovam o parte din incaperi si baia baroanei. Avem un cabinet stomatologic, echipat ultramodern, unde nu se plateste. Sunt rugati sa contribuie la fondurile fundatiei.

Vom face si restul incaperilor, dar mobilierul va fi rustic peste tot. Am primit multa mobila taraneasca veche pentru camere si nu folosim mobilier modern. Lumea doreste ca locul sa fie curat si rustic", mai spune presedintele fundatiei.

În urma baronului a rămas castelul, care încântă prin frumusețea lui, amintind de vremuri de mult apuse.

8. Cultura

Unitatea	Nr cadre didactice	nr elevi
gradinita Sofronea	3	56
gradinita Sanpaul	1	24
scoli cl. 1-8 Sofronea	15	170
scoli cl.1-4 Sanpaul	1	15
Licee	0	0

În comună sunt două cămine culturale și două biblioteci funcționale.

Componența pe confesiuni (%) :

- Ortodocși 53,31 %
- Greco-Catolici -0,23 %
- Romano -Catolici-34,37 %
- Evanghelici: 0,08 %
- Alții 11,85 %

Diversitatea etnică și confesională este ilustrată și de existența a cinci biserici pe teritoriul comunei: una ortodoxă, două catolice, una baptistă și una adventistă.

▪ **Biserica(adresa: 396)-SOFRONEA (com. SOFRONEA)**

Tip: Biserica , Religie: baptist , Localitate: SOFRONEA , Comuna: SOFRONEA , Judet: Arad , Episcopie/Arhiepiscopie: Comunitatea Bisericilor Crestine Baptiste Arad , Mitropolie: Cultul Crestin Baptist din Romania

▪ **Biserica-SOFRONEA (com. SOFRONEA)**

Ctitorie: 1967 , Tip: Biserica , Religie: romano-catolic , Localitate: SOFRONEA , Comuna: SOFRONEA , Judet: Arad , Episcopie/Arhiepiscopie: Episcopia Romano-Catolica Timisoara , Mitropolie: Biserica Romano-Catolica din Romania

▪ **Biserica (198)-SOFRONEA (com. SOFRONEA)**

Ctitorie : 1939 , Tip : Biserica , Religie : ortodox , Localitatea : SOFRONEA , Comuna : SOFRONEA , Judetul : Arad , Episcopie/Arhiepiscopie : Episcopia Aradului , Mitropolie : Mitropolia Banatului.

▪ **Casa de rugaciune(adresa: 305)-SOFRONEA (com. SOFRONEA)**

Ctitorie: cumparata si amenajata inainte de 1989 , Tip: Casa de rugaciune , Religie: adventist de ziua saptea , Localitate: SOFRONEA , Comuna: SOFRONEA , Judet: Arad , Episcopie/Arhiepiscopie: Conferinta Banat , Mitropolie: Biserica Crestina Adventista de Ziua a Saptea din Romania

▪ **Biserica-SANPAUL (com. SOFRONEA)**

Ctitorie: 1956 , Tip: Biserica , Religie: romano-catolic , Localitate: SANPAUL , Comuna: SOFRONEA , Judet: Arad , Episcopie/Arhiepiscopie: Episcopia Romano-Catolica Timisoara , Mitropolie: Biserica Romano-Catolica din Romania

9. Aprecieri finale

Perspective

Finalizarea canalizării în Șofronea și „legarea“ ei de cea arădeană

Fără doar și poate cel mai important punct de pe lista de priorități a anului 2010 este finalizarea lucrărilor de extindere a canalizării în comuna Șofronea și în satul aparținător, Sânpaul. Din spusele viceprimarului Paraschiva Sandu, această lucrare este estimată la circa 31 miliarde lei vechi din care doar patru s-au primit. „Lucrările n-ar fi o problemă, finanțarea să fie făcută la timp și întreaga lucrare va fi finalizată la termen. Este vorba de circa 12,2 km de săpături, cifră ce include și legarea cu sistemul de canalizare al Aradului, în zona Cartierului Gai, care se află la doar 5 km distanță de satul Sânpaul. O altă urgență deosebită o reprezintă finalizarea celor patru săli de clasă pentru Școala Generală din Șofronea, a căror construcție a început în 2009, primăria fiind oricând gata să asigure utilitățile necesare: curent electric, apă și canalizare“.

Dezvoltarea comunei Șofronea are un ritm mai lent, dar sigur.

Bibliografie:

1. Judetele patriei Arad monografie, Ardelean Aurel, Hegyi Tiberiu, Lazarescu Dan, editura Sport-Turism, bucuresti, 1979

2. Insemne memoriale, constructii decorative si parcuri din judetul Arad, Horia Truta, Dan Demsea, editura Nigredo, Arad, 2007

3. Aradul Permanenta in istoria Romaniei, Dorel Zavoianu, Florea Zivoi, editura "Casa Scanteii", bucuresti, 1978